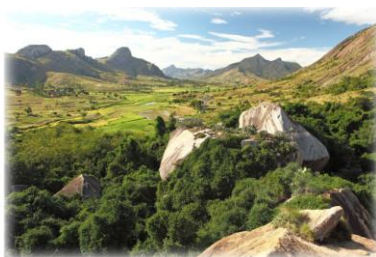

POPIS PROGRAMU „MADAGASKAR – PŘÍBĚH PRADÁVNÉ LEMURIE“ (PRO ZŠ)

Vyprahlou madagaskarskou savanou zní energický zpěv rituálních písní. Početná skupina domorodců kmene Merinů, ke které jsem se na své cestě připojil i já, prožívá silné emoce. Slunce pomalu zapadá a jeho stále ještě zářivé paprsky halí okolní krajinu do zlatavého pláště. Dynamický zpěv, živelný tanec, rytmické tleskání a až magická atmosféra konce dne jako by Malgaše strhávala do transu. A nečekaně strhává i mě. Celá domorodá vesnice míří k jedinému cíli - hrobce předků. Poté, co ráno vyhrabali půl roku starého nebožtíka, aby mu ukázali vesnici, kde žil, povyprávěli mu, co je nového a převlékli ho, odnášejí zemřelého za obřadních zpěvů zpět do hrobky. Čas jako by se zastavil a jeden z mnoha příběhů planety Země - pohřební rituál famadihana, se blíží ke svému vyvrcholení. Naše společná velká cesta za poznáním fascinujícího Madagaskaru právě začíná! Vydejte se společně se mnou v jubilejním desátém programu unikátního vzdělávacího projektu Planeta Země 3000 „Madagaskar – příběh pradávnej Lemurie“ prožít dobrodružství, na které nezapomenete! Nechte se vést po rudé půdě pozoruhodného světa a opět prožijte neopakovatelné chvíle.

Výuková rovina programu „Madagaskar – příběh pradávnej Lemurie“ bude tvořena těmito celky:

1. Unikátní fauna (*charakteristika vzácných druhů, připomenutí pojmu endemit a biodiverzita, světová ohniska biodiverzity, význam unikátní fauny pro planetu Zemi, Madagaskar jako laboratoř přírody...*)

2. příroda v ohrožení (*odlesňování, půdní eroze, vypalování krajiny, ohrožené živočišné a rostlinné druhy, baobaby a jejich zvláštnosti, důsledky ekologických katastrof, ekologie a ochrana přírody, křehkost a zranitelnost přírody...*)

3. malgašská kultura (*pohřební rituál famadihana, malgašská úcta k mrtvým předkům, způsoby pohřbívání, malgašské písně, kult zebu, madagaskarská tabu, kohoutí zápasy, oblíbené hry...*)

4. Malgaši a jejich životní styl (*historické osídlování Madagaskaru, životní styl, kulturní tradice, obchodování na největším dobytčím trhu Madagaskaru, tradiční způsoby obživy – rybolov, zemědělství, pěstování rýže...*)

5. ekonomické a sociální problémy Madagaskaru (*Madagaskar jako jedna z nejchudších zemí světa v kontrastu s ekonomicky vyspělými státy, život nejchudších lidí světa, život ve městech i na venkově, hlavní město Antananarivo...*)

6. Způsob cestování po Madagasaku, jeho infrastruktura (*doprava po jedněch z nejhorších silnic světa, nedostatečná infrastruktura, nesjízdnost cest, dopravní prostředky...*)

7. geologická minulost Madagaskaru (*izolovaný geologický vývoj Madagaskaru, geologické dělení kontinentů, důsledky izolovanosti ostrova...*)

8. krajina a národní parky Madagaskaru (*unikátní biot trnitý buš, semiaridní skalní města, deštný prales, litoraea a mangrovové porosty, nutnost a význam zakládání národních parků, ekologie, NP Tsimanampetsosa, NP Ankarafantsika, NP Tsingy de Bemaraha, NP Masoala...*)

9. vybrané regionální geografické a sociální charakteristiky

10. chybět nebude samozřejmě ani spousta dobrodružných zážitků z putování po Madagaskaru (svědectví z rituálu famadihana, průjezd silničním peklem, den s rybáři, ...).

Madagaskar jsem navštívil celkem dvakrát v různých ročních obdobích a strávil tam společně s mým expedičním týmem bez pár dní čtyři měsíce. A i tentokrát mohu slíbit, že se máte na co těšit. Zavedu vás totiž do těch nejodlehlejších koutů tohoto ostrova. Na jednom z nejpodivuhodnějších míst naší planety si budeme vyprávět mnohé příběhy. Díky vysokému stupni endemizmu a biodiverzity vědci právem Madagaskaru přezdívají „laboratoř přírody“. Společně budeme v nespoutané přírodě pátrat po stopách tamějších jedinečných živočišných druhů. V místní divoké přírodě jsem strávil spousta nocí a vy budete moci společně se mnou od soumraku do úsvitu pozorovat nejenom život v tlupě lemuru kata, asi nejnámějších obyvatel ostrova, ale také mnoha jiných druhů lemuru, jichž na Madagaskaru žije přibližně stovka. S ranním rozbřeskem se v korunách stromů prohání a vydatně snídá například sifaka Coquerelův. Naopak po západu slunce opouští svou skrýš třeba i nejmenší druh lemura maki trpasličí. Uprostřed tajuplné noci vás seznámím s jedním z nejošklivějších zvířat na světě ksukolem ocasatým. Nad ránem se zaposloucháme do strašidelných zpěvů indriů, vypátráme nenápadný úkryt endemického hroznýše madagaskarského, kterého chytím, abychom si ho mohli prohlédnout z blízka. Společně vyrazíme na několikadenní plavbu po řece v místní piroze – lodi vydlabané z jednoho kusu kmene. Plavba to však nebude vůbec jednoduchá, řeka je totiž plná krokodýlů. Několik dní a nocí také strávíme v unikátním tropickém deštném lese, abychom i tady mohli obdivovat místní živočichy v jejich přirozeném prostředí. Bizarními obyvateli ostrova, kteří mě v mnohém nadchli, jsou bezesporu chameleoni. Svými dokonalými oky sledují v širokém rozsahu vše, co se kolem nich děje. Jestli jedním okem vidí do budoucnosti a druhým do minulosti, jak tvrdí místní, to nevím. Ale pravdou je, že jsou skutečnými mistry převleků. Jejich kůži zdobí pestrá škála barev, kterou skutečně, jak vám názorně předvedu, dokážou změnit v závislosti na aktuálním stavu. Zajímavý svět Madagaskaru vytváří také jeho různorodá flóra. Ostrov chrání královské baobaby a zdobí například majestátné ravenaly. *(*téměř 90 % živočichů a rostlin je endemických – osobní setkání s nimi okořeněná mnoha dobrodružstvími, charakteristika vzácných druhů, světová ohniska biodiverzity, význam unikátní fauny pro planetu Zemi, laboratoř přírody, pojmy endemit, endemismus a biodiverzita, zajímavosti a hříčky přírody...)*

Podivuhodný svět zvířat a rostlin nalezneme na Madagaskaru především díky bouřlivé geologické minulosti tohoto ostrova. Polohou má v současné době čtvrtý největší ostrov na světě blíže spíš k Africe, ale pravdou je, že z geologického hlediska se oddělil později od Indie než od Afriky. Prvními lidmi, kteří na Madagaskar připluli, byli Indonésané. V malgašském způsobu života a kultuře jsou patrné jak asijské, tak africké, muslimské i středoevropské vlivy. Na tomto kulturně velmi bohatém místě mě zajímaly především tradice, zvyky a magické rituály spojené se zemřelými předky,

pohřebními ceremoniemi a uctíváním duchů. Na cestě vám prozradím i další zvyklosti Malgašů. Společně si poslechneme srdceryvné malgašské písně, budeme obchodovat na největším kravském tržišti, prozkoumáme města Antananarivo, Tamatave nebo Ambalavao. Na tradičních dřevěných pirogách se poplavíme Mozambickým průlivem, který je plný obávaných žraloků. S místními rybáři z vesničky Ifaty se vypravíme na tradiční lov za pomoci sítí a harpun. Na jihu ostrova vám také přiblížím, jaký je život nejhudších lidí na světě. Jak jsem se na vlastní oči přesvědčil, mnozí z nich tu nemají ani životně důležitou vodu. Tu u silnic směňují s řidiči za vlastnoručně vyrobené dřevěné uhlí. (**geologická minulost Madagaskaru, jeho izolovanost a osidlování, životní styl Malgašů, malgaština, kulturní bohatství, asijské a africké vlivy, stručná historie, kult zebu, uctívání mrtvých, tradice, zvyky, rituály, tabu, famadihana, problémy Madagaskaru...**)

Společně se vydáme na dobrodružné cesty do národních parků. Navštívíme například okouzující alkalické jezero v NP Tsimanampetsosa, podíváme se na největší erozní rýhu na Madagaskaru v NP Ankarafantsika nebo se vydáme náročnou offroadovou cestou za poznáním ojedinělých vápencových skalisek v NP Tsingy de Bamaraha. Podíváme se do jedinečných skalních měst, prozkoumáme tropické deštné lesy i savany, mokřady a mangrovové porosty. Projdeme se unikátním biotem trnitým bušem, který na první pohled tvoří pichlavá zmeť křovinatých rostlin. V programu "**Madagaskar – příběh pradávné Lemurie**" se zaměříme také na ekologii. Zejména odlesňování je na tomto ostrově přírodní katastrofou. (**unikátní biot trnitý buš, charakteristika biotů vyskytujících se na Madagaskaru, jejich fauna a flóra, ekologické hledisko, problematika odlesňování, vypalování a půdní eroze, laterity, národní parky Madagaskaru a nutnost jejich zakládání...**)

Věřte, že cesta do všech těchto míst nebude vždy snadná. K přepravě jsem využil nejrůznějších dopravních prostředků – neuvěřitelně přeplněnou místní hromadnou dopravu, pirogy, rikši, letadlo, helikoptéru a samozřejmě i terénní automobil. Infrastruktura chudého Madagaskaru je však katastrofální. Jediná přijatelná asfaltová silnice na ostrově spojuje sever s jihem. Ostatní silnice a cesty platí za jedny z nejhorších na světě. Mnohé z cest jsou sjízdné pouze několik měsíců v roce a i pouhých 150 km vám může zabrat několik dní. Jaké bylo mé překvapení na poloostrově Masoala, když jsem zjistil, že jedna jeho část není průjezdná (ač mi do cíle zbývalo „pouhých“ 100 km). Musel jsem se vrátit, jet jinudy téměř 1700 km a na cestě autem strávit dalších 10 dní. (**cestování po Madagaskaru, turistický ruch, infrastruktura, cestovatelské problémy a komplikace...**)

V programu „**Madagaskar – příběh pradávné Lemurie**“ zažijeme příběh protkaný pestrou škálou barevných fotografií, dynamických videosekvencí a především nezapomenutelných emocí. Přijměte prosím mé srdečné pozvání a zažijte společně se mnou dobrodružství v zemi na konci světa. **TĚŠÍM SE NA VÁS NA JEDNÉ Z NAŠICH PROJEKČÍ!** Adam Lelek (*zakladatel projektu Planeta Země 3000, dobrodruh a cestovatel*)

